

Súd: Okresný súd Vranov nad Topľou
Spisová značka: 5Csp/5/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8821200038
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 09. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Matúš Kalanin
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2021:8821200038.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Vranov nad Topľou sudcom JUDr. Matúšom Kalaninom v spore žalobcu: PROFÍ CREDIT Slovakia, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, 824 96 Bratislava, IČO: 35 792 752 zast. JUDr. Pavol Pospécha, advokát so sídlom Lichnerova 23, 903 01 Senec, IČO: 51 474 786 proti žalovanému: Q. R., N.. XX. XX. XXXX, C. A. W. XXX/XX, XXX XX M. N. C. - Č., o zaplatenie 1.810,45 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 1188,85 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 1188,85 eur od 2.8.2019 do zaplatenia, a to všetko do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

V prevyšujúcej časti žalobu žalobcu zamieta.

Žalobcovi priznáva proti žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 24% s tým, že o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa podanou žalobou domáhal voči žalovanému zaplatenia sumy 1810,45 eur spolu so zmluvnou pokutou vo výške 0,04 % denne a úrokom z omeškania vo výške 0,4 % ročne zo sumy 1810,45 eur od 2.8.2019 do zaplatenia, tak že tento úrok a zmluvná pokuta spolu neprevýšia sumu 2100 eur a odo dňa nasledujúceho po dni, v ktorom celková suma tohto úroku z omeškania a tejto zmluvnej pokuty dosiahne sumu 2100 eur len 5 % ročný úrok z omeškania zo sumy 1810,45 eur do zaplatenia, a náhradu nákladov spojených s mimosúdnym uplatnením pohľadávky vo výške 109,36 eur, trovy konania vo výške poplatku za súdne konanie 108,50 eur a náhrady trov konania. Žalobu odôvodnil tým, že žalobca uzatvoril dňa 22.3.2018 so žalovaným Zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. 8500212232 (ďalej len „zmluva“), na základe ktorej žalobca poskytol žalovanému úver vo výške 2100,- eur. Poskytnutý úver spolu s úrokom sa žalovaný zaviazal splatiť spolu v 36 mesačných splátkach vo výške 75,60 eur, v termínoch splatnosti podľa splátkového kalendára, ktorý bol dohodnutý v zmluve. Žalovaný sa dostal do omeškania so splácaním splátok. Vzhľadom na omeškanie žalovaného s úhradou splátky č. 13 o viac ako tri mesiace, a to aj napriek predchádzajúcemu upozorneniu na uplatnenie práva veriteľa podľa 565 Občianskeho zákonníka, došlo k uplatneniu tzv. straty výhody splátok. V súlade s ust. § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka došlo k uplatneniu tzv. sankcie straty výhody splátok. Oznamenie o uplatnení práva podľa § 565 a § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka bolo žalovanému doručené dňa 16.7.2019. V súlade s ust. § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka došlo k uplatneniu tzv. sankcie straty výhody splátok dňa 1.8.2019, kedy bol žalovaný povinný uhradiť doposiaľ neuhradené splátky úveru. Nakoľko tak žalovaný nespravil, je od nasledujúceho dňa v omeškani s úhradou dlžnej sumy. Celková suma dlhu žalovaného voči žalobcovi predstavuje súčet neuhradených splátok, ktoré boli zosplatené na základe vyššie uvedených skutočností a predstavuje sumu 1810,45 eur. Žalovaný zaplatil iba sumu 911,15

eur. Nakoľko sa žalovaný dostal do omeškania so splácaním jednotlivých splátok, a následne aj celej zosplatennej sumy, žalobcovi vznikol ďalej nárok na zmluvné pokuty podľa článku 8 ods. 8.1 zmluvy vo výške 0,04 % denne zo sumy 1810,45 eur od 2.8.2019 do zaplataenia. Žalobca si preto uplatňuje len časť zákonného úroku z omeškania vo výške 0,4 % p.a. zo sumy nesplatennej časti istiny úveru a úrokov. Výška úrokovej sadzby úroku z omeškania predstavuje rozdiel medzi sumou súčtu maximálnych prípustných sankcií podľa nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z. a sumou uplatňovaných zmluvných pokút. Vzhľadom na uvedené žalobca uplatňuje úrok z omeškania 0,4 % ročne zo sumy 1810,45 eur od 2.5.2019 do zaplataenia. Pokiaľ úrok z omeškania a zmluvná pokuta za omeškanie žalovaného so splácaním úveru spolu dosiahnu sumu poskytnutého úveru 2100 eur, žalobca odo dňa nasledujúceho po dosiahnutí tejto sumy uplatňuje len 5 % ročný úrok z omeškania zo sumy 2100 eur do zaplataenia. Žalobca zaslal žalovanému viacero písomných upomienok spolu s pokusom o zmier pred začatím súdneho konania. Žalovaný nereagoval na výzvy žalobcu, ako to vyplýva z Karty klienta - evidencie žalobcu o úhrade splátok. Okrem písomných upomienok bol žalovaný opakovane vyzvaný na splnenie jeho povinností, a to formou zaslania krátkych textových správ (sms správy), resp. pri telefonickom príp. osobnom kontakte. Napriek tomu zo strany žalovaného nedošlo k splneniu jeho záväzkov. V nadväznosti na zaslanie Pokusu o zmier pred začatím súdneho konania svojím právny zástupcom si žalobca uplatňuje voči žalovanému náhradu nákladov spočívajúcich v odmene za právnu službu poskytnutú v súvislosti s týmto písomným uplatnením nárokov voči žalovanému. Výška tejto náhrady zodpovedá sume tarifnej odmeny za jeden úkon právnej pomoci určenej podľa príslušných predpisov o odmenách a náhradách advokátov vo výške 97,60 eur a paušálnej náhrade advokátovi vo výške jedného režijného paušálu v sume 11,76 eur.

2. Žalovaný sa k žalobe žalobcu nevyjadril.

3. Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s prílohami žaloby, a to zmluvou o úvere zo dňa 20.3.2018, splátkovým kalendárom k zmluve, výpisom z účtu o poskytnutí peňažných prostriedkov, prehľadom platieb žalovaného k zmluve č. 8500212232, Oznámením o zosplatnení z 7.7.2019 s kópiou obálky s doručenkou, pokusom o zmier zo dňa 5.8.2019, Všeobecnými obchodnými podmienkami pre Zmluvy o spotrebiteľskom úvere z 1.5.2016, písomným podaním žalobcu doručeným súdu dňa 10.5.2021 s prílohami, a to kartou klienta, prehľadom platieb žalovaného, splátkovým kalendárom k zmluve, kópiou obálky s doručenkou, písomným podaním žalobcu z 9.8.2021 s prílohou, to výpisom z databázy nebankového registra klientských informácií a výpisom z databázy Sociálnej poisťovne, a písomným podaním žalobcu z 17.8.2021 a zistil nasledovný skutkový stav.

4. Na základe Zmluvy o úvere č. 8500212232 zo dňa 20.3.2018 žalobca ako veriteľ poskytol žalovanému ako dlžníkovi úver vo výške 2100,- eur, ktorý sa žalovaný zaviazal vrátiť v splátkach po 75,60 eur. V zmluve úvere sa uvádza údaj o RPMN vo výške 19,11% ročne. Ročná úroková sadzba je uvedená vo výške 17,70% ročne. Celkové náklady spojené s úverom predstavovali 621,60 eur. Celková čiastka, ktorú musí dlžník zaplatiť predstavovala 2721,60 eur. Dátum splatnosti prvej splátky bol 21.4.2018 a termín konečnej splatnosti bol 21.3.2021.

5. Podľa bodu 8.1 zmluvy v prípade omeškania dlžníka s úhradou mesačnej splátky úveru alebo úrokov alebo jej časti, je dlžník povinný zaplatiť veriteľovi zmluvnú pokutu vo výške 0,04% dlžnej sumy za každý deň omeškania (t.j. 14,6% ročne). Ak z dôvodu omeškania dlžníka s úhradou mesačne splátky úveru alebo úrokov alebo ich časti o viac ako tri mesiace stali podľa článku 7. ods. 7.1. písm. a) tejto zmluvy okamžite splatnými všetky záväzky dlžníka podľa tejto zmluvy, je dlžník povinný ďalej zaplatiť aj zmluvnú pokutu vo výške 0,04% dlžnej sumy za každý deň omeškania (t.j. 14,6% ročne) zo zosplatených záväzkov podľa odseku 7.1 tejto zmluvy.

6. Podľa splátkového kalendára z 22.3.2018 bol žalovanému poskytnutý úver vo výške 2100,- eur, ktorý mal žalovaný splácať v 36 mesačných splátkach po 75,60 eur, pričom splatnosť 1.splátky je 21.4.2018 a dátum splatnosti poslednej splátky dňa 21.3.2021.

7. Podľa výpisu z účtu žalobcu bola dňa 22.3.2018 žalovanému odoslaná na základe zmluvy č. 8500212232 suma 2100,- eur.

8. Podľa prehľadu platieb k zmluve č. 8500212232, žalovaný k predmetnej zmluve uhradil sumu 911,15 eur.

9. V oznámení o zosplatnení z 7.7.2019 žalobca upozornil žalovaného, že je v omeškaní s úhradou splátok č. 13,14,15 a suma omeškaných splátok je 222,85 eur. V prípade ak sa dostane do omeškania s úhradou ktorejkoľvek z uvedených splátok o viac ako tri mesiace a uplynie 15 dní od doručenia oznámenia, stanú sa splatnými všetky záväzky zo zmluvy.

10. Podľa kópie obálky s doručenkou, zásielka so zosplatnením adresovaná žalovanému bola na pošte uložená dňa 11.7.2019.

11. Pokusom o zmier zo dňa 5.8.2019 vyzval žalobca žalovaného na úhradu sumy 1931,57 eur do siedmich dní od doručenia výzvy. Odoslanie a doručenie predmetnej listiny žalovanému nebolo preukázané.

12. V písomnom vyjadrení doručenom súdu 10.5.2020 žalobca uviedol, že z celkovej sumy úveru 2721,60 eur žalovaný uhradil 911,15 eur. Žalovaná suma pozostáva z neuhradených splátok - čiastočne neuhradenej splátky č.13 vo výške 71,65 eur a splátky od č. 14 po č. 36 v celkovej výške 1736,80 eur. Nakoľko bol dlžník v omeškaní so splátkou č. 13 o viac ako 3 mesiace, veriteľ si uplatnil právo na zosplatnenie celej pohľadávky. Odo dňa nasledujúceho po doručení oznámenia dňa 16.7.2019 plynula dlžníkovi lehota 15 dní, v ktorej mal možnosť dobrovoľne uhradiť omeškané splátky. Žalobca trvá na žalobe v celom rozsahu.

13. V písomnom podaní z 17.8.2021 žalobca žiadal žalobe vyhovieť a rozhodnúť rozsudkom pre zmeškanie podľa § 274 CSP.

14. Podľa karty klienta k zmluve č. 8500194932 žalovaný uhradil k predmetnej zmluve sumu 911,15 eur.

15. Žalobca v podaní z 9.8.2021 uviedol, že posúdenie schopnosti spotrebiteľa splácať úver za požadovaných /navrhnutých podmienok je v rámci postupov a praxe žalobcu vykonávané zisťovaním a overovaním údajov o výške príjmov a výdavkov žalovaného, samotnom žalovanom (predloženie dokladu totožnosti) a tiež sa vykonáva preverenie v tzv. negatívnej databáze dlžníkov (obsahuje údaje o osobách porušujúcich svoje záväzky u iných poskytovateľov úverov a pôžičiek). Na základe takto zhromaždených údajov žalobca vykoná ich vyhodnotenie a na základe interne stanovených kritérií rozhodne o schválení / zamietnutí žiadosti. Okrem uvedeného, zákonnou povinnosťou žiadateľa o úver je uvádzať pravdivé a úplné informácie. V prípade zmluvy o spotrebiteľskom úvere číslo 8500212232 bola žiadosť o poskytnutie úveru predložená v marci 2018 a jej súčasťou je analýza bonity. Správnosť a pravdivosť údajov získavaných od žalovaného bola potvrdená aj jeho podpisom. Získané údaje boli v rámci zákonných možností overené: využitím údajov z databázy NRKI (nebankový register klientskych informácií) - overenie existencie záväzkov žiadateľa a v prípade ich existencie aj platobnej morálky v iných spoločnostiach, na stránke MV SR overenie dokladu totožnosti - overenie databázy odcudzených a stratených občianskych preukazov, dopytom do databázy Sociálnej poisťovne ohľadom zamestnania a evidovaného vymeriavacieho základu pre účely posudzovania príjmu alebo poberania dávok sociálneho poistenia, na stránkach www.orsr.sk, www.zrsr.sk, www.finstat.sk - kontrola zamestnávateľa (adresa, konkurzy), na stránkach www.dlznik.sk, ru.justice.sk - kontrola vyhlásených konkurzov (klient). V prípade nájdenia akéhokoľvek negatívneho záznamu vo vyššie uvedených prípadoch by bola príslušná informácia vytlačená a založená do zložky žiadateľa a žiadosť by bola zamietnutá. Zamestnávateľ ČESMAD Slovakia, a výška deklarovaného príjmu v sume 700,- eur bola preverená prostredníctvom dopytu do Sociálnej poisťovne (príloha). Ako výdavky boli oznámené žalovaným celkovo výdavky v sume 199,48,- eur (neboli brané do úvahy, nakoľko zákon č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a príslušné vykonávacie opatrenie NBS č. 10/2017 v znení neskorších zmien definuje minimálne životné výdavky a žiadateľom uvedená suma je menšia ako minimálna suma určená opatrením NBS). Výška príjmov a výdavkov bola vyhodnotená so zameraním najmä na výšku tzv. voľných zdrojov zostávajúcich žalovanému po úhrade všetkých už jestvujúcich výdavkov. Tieto sa použili na pre posúdenie, či z takto zistených voľných zdrojov bude možné pre žalovaného uhradiť splátku na úhradu ním požadovaného úveru. Celková výška záväzkov žalovaného bola spolu 238,48,- eur: minimálne životné výdavky vo výške 199,48 eur, 3% úverových rámcov - 39,00 eur. Z vyššie uvedeného vyplývalo že voľné zdroje žalovaného (ako rozdiel medzi príjmom a výdavkami) predstavujú spolu sumu 461,52,- eur. Žalobca uvádza, že v čase schvaľovania žiadosti o úver pri skúmaní bonity, koná s cieľom zabezpečiť návratnosť peňažných prostriedkov, ktoré by mal žiadateľovi poskytnúť (ochrana vlastných hospodárskych záujmov). Na

potvrdenie údajov uvedených v písomnom vyjadrení žalobca súdu predložil aj výpis z NRKI ako aj dopyt do Sociálnej poisťovne.

16. Podľa § 497 Obchodného zákonníka, zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

17. Ako vyplýva z § 1 ods. 2 zákona NR SR č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov v účinnom ku dňu uzavretia zmluvy, spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi. Spotrebiteľský úver podľa tohto zákona nemožno poskytnúť finančnými prostriedkami v hotovosti.

18. Podľa § 9 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch, Zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka¹⁸⁾ musí obsahovať tieto náležitosti:

- a) druh spotrebiteľského úveru,
- b) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu; ak je spotrebiteľský úver ponúkaný alebo zmluva o spotrebiteľskom úvere uzavieraná prostredníctvom finančného agenta, zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje aj údaje o ňom v rozsahu údajov ako u veriteľa, podľa toho, či ide o finančného agenta právnickú osobu alebo fyzickú osobu,
- c) adresu veriteľa, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,
- d) meno, priezvisko, dátum narodenia, rodné číslo a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa,
- e) identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa okamihom odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom,
- f) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru,
- g) celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,
- h) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo služby, ak ide o spotrebiteľský úver vo forme odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu alebo ak ide o zmluvu o viazanom spotrebiteľskom úvere,
- i) úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru,
- j) odplatu podľa osobitných predpisov,^{18aa)}
- k) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov,
- l) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia,
- m) právo spotrebiteľa vyžiadať si výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky podľa odseku 5, ak sa amortizuje istina na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere na dobu určitú, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- n) súhrnný prehľad, ktorý obsahuje lehoty a podmienky splácania úrokov a súvisiacich pravidelných a nepravidelných poplatkov, ak sa poplatky a úroky majú platiť bez amortizácie istiny,
- o) prípadne poplatky za vedenie jedného alebo viacerých účtov, na ktorých sa zaznamenávajú platobné transakcie a čerpania, ak je otvorenie účtu povinné, spoločne s poplatkami za používanie platobných prostriedkov na platobné transakcie a čerpania a inými poplatkami vyplývajúcimi zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere a podmienkami, za akých sa tieto poplatky môžu zmeniť,
- p) úrokovú sadzbu, ktorá sa použije v prípade omeškania spotrebiteľa s platením splátok, a spôsob jej úpravy a prípadné poplatky pri neplnení zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- q) upozornenie týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru,
- r) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie,

- s) výšku poplatkov hradených spotrebiteľom za úkony notára, ak sú veriteľovi známe,
- t) informácie o právach podľa § 15 a podmienky ich uplatnenia,
- u) právo na splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti, postup pri takom splatení spotrebiteľského úveru a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti podľa § 16,
- v) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- w) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- x) právo na odstúpenie od zmluvy o spotrebiteľskom úvere, lehotu, počas ktorej možno toto právo uplatniť, a ďalšie podmienky jeho vykonania vrátane informácie o povinnosti spotrebiteľa zaplatiť čerpanú istinu a príslušný úrok podľa § 13 ods. 3, ako aj o výške úroku za deň alebo o spôsobe jej výpočtu,
- y) názov a adresu príslušného orgánu dohľadu podľa § 23,
- z) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 21 ods. 2 za príslušný kalendárny štvrtrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrtrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrtrok.
- aa) názov zmluvy, ktorý obsahuje slová spotrebiteľský úver v príslušnom gramatickom tvare.

19. Podľa § 11 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch, poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak

- a) zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1,
- b) zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až l), s), z) a aa),
- c) zmluva o spotrebiteľskom úvere formou povoleného prečerpania, ktorý sa musí splatiť na požiadanie alebo do troch mesiacov, neobsahuje náležitosti podľa § 10 ods. 1 alebo
- d) v zmluve o spotrebiteľskom úvere je uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa,
- e) veriteľ spotrebiteľský úver poskytne inak ako bezhotovostným prevodom finančných prostriedkov na platobný účet spotrebiteľa, poštovým poukazom, ktorého adresátom je spotrebiteľ alebo platobným prostriedkom vydaným na meno spotrebiteľa¹⁾ a nejde o bezhotovostné poskytnutie viazaného spotrebiteľského úveru podľa § 15 alebo poskytnutie spotrebiteľského úveru bezhotovostne na splatenie iného úveru alebo úverov úhradou veriteľovi oprávnenému poskytovať úver podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu,^{18b)}
- f) veriteľ v zmluve o spotrebiteľskom úvere neuvedie všetky plnenia, ktoré pre spotrebiteľa vyplývajú z poskytnutia spotrebiteľského úveru alebo s ním súvisia,
- g) ročná percentuálna miera nákladov spotrebiteľského úveru prekračuje najvyššiu prípustnú výšku odplaty stanovenej podľa osobitných predpisov.^{18aa)}

20. V zmysle § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov, každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách podľa § 52 až § 54 Občianskeho zákonníka.

21. V zmysle § 52 ods. 1 až ods. 4 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase uzavretia úverovej zmluvy (ďalej len „Občiansky zákonník“), spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

22. Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

23. Ako vyplýva z ustanovenia § 53 ods. 2, ods. 3 Občianskeho zákonníka za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

24. Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

25. V zmysle § 54 ods. 1, ods. 2, Občianskeho zákonníka, Zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon alebo osobitné predpisy na ochranu spotrebiteľa priznávajú, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

26. Ako vyplýva z § 39 Občianskeho zákonníka neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

27. V zmysle § 41 Občianskeho zákonníka ak sa dôvod neplatnosti vzťahuje len na časť právneho úkonu, je neplatnou len táto časť, pokiaľ z povahy právneho úkonu alebo z jeho obsahu alebo z okolností, za ktorých k nemu došlo, nevyplýva, že túto časť nemožno oddeliť od ostatného obsahu.

28. Ako vyplýva z § 517 ods.1 Občianskeho zákonníka dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ho nesplní ani v dodatočnej primeranej lehote poskytnutej mu veriteľom, má veriteľ právo od zmluvy odstúpiť; ak ide o deliteľné plnenie, môže sa odstúpenie veriteľa za týchto podmienok týkať aj len jednotlivých plnení.

29. V zmysle § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis. Týmto vykonávacím predpisom je nariadenie vlády SR č. 87/1995 Z. z., ktorý vo svojom §3 stanovuje, že výška úrokov z omeškania je o päť percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

30. Podľa § 544 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zaviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda. Zmluvnú pokutu možno dojednať len písomne a v dojednaní musí byť určená výška pokuty alebo určený spôsob jej určenia.

31. Predmetný právny vzťah medzi žalobcom ako dodávateľom a žalovaným ako spotrebiteľom je vzťahom spotrebiteľským, a to s ohľadom na subjekty tohto právneho vzťahu.

32. Pre spotrebiteľskú zmluvu je charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom, ktorým je najčastejšie predávajúci, za zmluvných podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ, pričom spotrebiteľ nemá možnosť tieto podmienky individuálne ovplyvniť. Občiansky zákonník podrobnejšie špecifikuje všeobecné pravidlá pre dojednanie podmienok v spotrebiteľských zmluvách a výslovne ustanovuje, že takéto ustanovenia v zmluvách, ktoré spôsobujú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa sú neprijateľné, a preto neplatné. Vychádza sa z toho, že predovšetkým spotrebiteľ v dobrej viere uzatvára zmluvu s dodávateľom, od ktorého sa očakáva, že vzhľadom na jeho podnikanie a ponúkaný tovar a služby koná profesionálne a v súlade s poctivým prístupom k podnikaniu. Predpokladá sa, že dodávateľ má vedomosti a skúsenosti a oproti spotrebiteľovi vystupuje ako zvýhodnený účastník zmluvného vzťahu založeného spotrebiteľskou zmluvou.

33. Ustanovenie § 53 Občianskeho zákonníka sa týka iba podmienok, ktoré zákon označuje za neprijateľné. Ide o podmienky, ktoré sú nečestné, neslušné, hrubo poškodzujúce spotrebiteľa a preto ich použitie zákon sankcionuje absolútnou neplatnosťou. Vyjadruje snahu, aby dodávateľ v spotrebiteľských zmluvách pristupoval k tvorbe podmienok v súlade s dobrými mravmi. Je potrebné dodať, že spotrebiteľ z povahy veci v súčasných podmienkach štandardizácie produktov bežnej spotreby, ako aj zmluvných podmienok, má iba fiktívnu možnosť ovplyvniť podstatu zmluvných podmienok, ktoré sú mu zo strany dodávateľa predložené, pričom často vzhľadom na ich rozsiahlosť a použitú právnu terminológiu nemá možnosť, či už ich vôbec prečítať, resp. pochopiť ich obsah. Ide teda o zákonný zákaz používania neprijateľných podmienok, ktoré vyvolá právoplatné súdne rozhodnutie a dodávateľ je povinný zdržať sa ich používania. Ochrana spotrebiteľa sa týka iba formulárových zmlúv, ktoré sú uzatvárané na základe predbežne formulovaného zmluvného formulára, ktorý má dodávateľ vopred pripravený a ktorý používa v dvoch alebo viacerých prípadoch, pričom spotrebiteľ spravidla obsah zmluvy nemeší.

34. V tomto prípade ide o spotrebiteľskú zmluvu v zmysle § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, pretože ju uzatváral právny predchodca žalobcu ako dodávateľ a žalovaná ako spotrebiteľ, pričom obsah zmlúv bol daný predchodcom žalobcu bez možnosti žalovanej prívodiť akúkoľvek zmenu, preto je potrebné predmetný právny vzťah posúdiť podľa príslušných ustanovení Občianskeho zákonníka. Súd má za to, že tým, že na daný právny vzťah bol použitý režim Obchodného zákonníka, došlo by k znevýhodneniu postavenia žalovanej ako spotrebiteľa v danom právnom vzťahu.

35. Súd v danej súvislosti poukazuje aj na skutočnosť, že Slovenská republika ako člen Európskej únie je povinná plniť záväzky vyplývajúce z tohto členstva. Členské štáty Únie sú povinné zabezpečiť, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok (čl. 6 Smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, ďalej len „smernica“).

36. Nepochybne zmluva uzavretá medzi stranami sporu je teda spotrebiteľskou zmluvou v zmysle zákona o ochrane spotrebiteľa, pričom tento výklad je v súlade aj s komunitárnou úpravou ochrany spotrebiteľa v zmysle smernice Rady 93/13/EHS zo dňa 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách. Pri závere o tom, že spornú zmluvu je potrebné považovať za spotrebiteľskú zmluvu, je potrebné na ňu aplikovať ustanovenia Občianskeho zákonníka.

37. Z vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že dňa 20.3.2018 žalobca ako veriteľ poskytol žalovanému ako dlžníkovi úver vo výške 2100,- eur, ktorý sa žalovaný zaviazal vrátiť v splátkach po 75,60 eur. V zmluve úvere sa uvádza údaj o RPMN vo výške 19,11% ročne. Ročná úroková sadzba je uvedená vo výške 17,70% ročne. Celkové náklady spojené s úverom predstavovali 621,60 eur. Celková čiastka, ktorú musí dlžník zaplatiť predstavovala 2721,60 eur. Dátum splatnosti prvej splátky bol 21.4.2018 a termín konečnej splatnosti bol 21.3.2021.

38. Žalobca dňa 1.8.2019 úver zosplatnil, pričom žalovaný žalobcovi v súvislosti s úverovou zmluvou uhradil sumu 911,15 eur.

39. V zmysle zmluvy zo dňa 10.7.2017 bol úver žalovanému poskytnutý pri ročnej úrokovej sadzbe 17,70%.

40. Z internetovej stránky NBS súd preveroval úrokové miery podobných úverov v bankách a zistil, že pri spotrebiteľskom úvere v marci 2018 (nové obchody) so splatnosťou od 1 roka do 5 rokov (36 mesačných splátok úveru) bola úroková sadzba 5,35% p.a.. Z toho je zrejmé, že ročná sadzba úroku dohodnutého v zmluve v danom prípade prevyšuje túto mieru úrokov poskytovaných v uvedenom období bankami viac ako trojnásobne.

41. Dohoda o výške úrokov musí byť v súlade s § 39 Občianskeho zákonníka, teda nesmie sa priečiť dobrým mravom, inak je právny úkon absolútne neplatný. O takýto stav pôjde vtedy, ak dohodnuté úroky presiahnu mieru úrokov poskytovaných peňažnými ústavmi v čase uzavretia zmluvy (rozhodnutie Najvyššieho súdu SR 1MCdo 1/2009 zo dňa 31.7.2009).

42. Za dobré mravy možno považovať súhrn etických, všeobecne zachovávaných a uznávaných zásad, ktorých dodržiavanie je často krát zabezpečené aj právnymi normami tak, aby každé konanie bolo v súlade so všeobecnými mravnými a morálnymi zásadami demokratickej spoločnosti.

43. V danom prípade teda ide o neprimerané vysoké úroky, ktoré boli dojednané v rozpore dobrými mravmi, preto je s poukazom na ust. §39 OZ (Občianskeho zákonníka) zmluva o úvere v časti úroku neplatným právnym úkonom.

44. „Aj keď podľa slovenskej právnej úpravy nie je civilnoprávna úžera explicitne upravená, odporuje dobrým mravom a ustanoveniu § 39 OZ. Absolútne neplatným právnym úkonom je aj úver, poskytnutý pri zneužití tiesne alebo aj ľahkovážnosť za neprimerané protiplnenie (úroky, poplatky). V konečnom dôsledku ide o skutkovú podstatu trestného činu úžery, len na trestnoprávny postih chýba úmysel. Ľahkomyseľnosť síce nie je v § 235 Trestného zákona súčasťou skutkovej podstaty, ale na účely tzv. civilnoprávnej úžery okruh kvalifikačných kritérií nie je taxatívny (porov. rozhodnutie rak. Najvyšší súdny dvor OGH 3Ob 816/53). K otázke tzv. civilnoprávnej úžery a z tohto dôvodu neplatnosti zmluvy úverovej povahy teda k skutkovej podstaty trestného činu úžery pri nepreukázaní úmyslu odvolací súd poukazuje na rozsudok NS ČR 21Cdo 1484/2004. Pre tzv. civilnoprávnu úžeru je právny úkon absolútne neplatný pre rozpor s dobrými mravmi (§ 39 OZ).“ Rozhodnutie Krajského súdu v Prešove zo dňa 25. septembra 2013 č. k. 3Co 151/2013

45. Z vyššie citovaného rozhodnutia tiež vyplýva, že „Odvolací súd považuje za rozporné s dobrými mravmi, ak sa poskytne spotrebiteľovi úver za cenu prevyšujúcu o 100% priemernú cenu porovnateľných úverov poskytovaných bankami a ak veriteľ využije tieseň spotrebiteľa, jeho neskúsenosť, ľahkomyseľnosť, rozrušenie, prípadne slabomyseľnosť. Aj pri nedbanlivosti veriteľa ide o vykorisťovanie spotrebiteľa a v takomto prípade je úverová zmluva neplatná v celom rozsahu. Poskytovanie úverov je citlivá agenda a pre odbornú starostlivosť veriteľa sa musí vyžadovať proaktívny prístup k zisteniu vhodnosti úverových podmienok (starostlivosť o hospodárske záujmy spotrebiteľov; čl. 169 Zmluvy o fungovaní Európskej únie).

46. „Výška zmluvných úrokov, pokiaľ tieto úroky prevýšia priemer úrokov na trhu pri porovnateľnom úvere o viac ako 100 % je neprijateľná a odporuje dobrým mravom. Prevýšenie úrokov o 100 % oproti priemeru úrokov za úvery poskytované bankami je netolerovateľné za žiadnych okolností a preto správne postupoval súd prvého stupňa, ak nepriznal žalobcovi žiadané úroky predstavujúce viac ako 100 % oproti priemeru úrokov na trhu pri porovnateľnom úvere (v tom čase 12,67 % ročne). V tejto súvislosti odvolací súd zároveň zdôrazňuje, že pokiaľ sú úroky neplatné v celom rozsahu, nemožno ich ďalej ani moderovať, a preto súd prvého stupňa nesprávne postupoval, ak považoval dohodu o výške úrokov nad 12,67 % ročne za absolútne neplatnú. Správne mal ustáliť, že úroky sú neplatné v celom rozsahu. Táto okolnosť totiž spôsobuje značnú nerovnováhu v postavení účastníkov v neprospech spotrebiteľa v zmysle § 53 ods. 1, 5 Občianskeho zákonníka a za týchto okolností je potrebné hodnotiť dohodu o výške úrokov ako absolútne neplatnú.“ Rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn. 3Co/114/2014 zo dňa 05.11.2014

47. Vo vyššie uvedených rozhodnutiach tak súd považoval za rozporné s dobrými mravmi poskytnutie úveru spotrebiteľovi za cenu prevyšujúcu o 100% priemernú cenu porovnateľných úverov poskytovaných bankami. V danom prípade ročná sadzba úroku dohodnutého medzi účastníkmi predstavuje 330,84 % z ročnej miery úrokov poskytovaných v tomto období bankami, takže o 230,84 % prevyšuje miery úrokov poskytovaných v tomto období bankami.

48. V tejto súvislosti je potrebné dodať, že najvyššia úroková sadzba v roku 2017 je uvedená vo výške 8,73%, priemerná úroková miera v roku 2017 pre obdobné úvery bola 5,22%, teda úroková sadzba dohodnutá v zmluve prevyšuje trojnásobne aj najvyššiu priemernú úrokovú mieru v roku 2017 pre obdobné úvery.

49. Vzhľadom na vyššie uvedené závery súd považoval dohodu o výške úrokov za absolútne neplatnú (§41 Občianskeho zákonníka). Súd tak zamietol nárok žalobcu na úroky z úveru uplatnené žalobou.

50. Súd sa pri výbere ustálenej rozhodovacej praxe priklonil k tej, ktorá uprednostňuje výklad sledujúci záujem spotrebiteľa, teda výklad pre spotrebiteľa jednoznačne výhodnejší, nakoľko princíp ochrany práv

spotrebiteľa patrí podľa ustálenej praxe medzi jeden z najdôležitejších princípov právneho poriadku. V súvislosti s významnosťou tohto princípu súd poukazuje na názor vyslovený v rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 6 Cdo 1/2012, podľa ktorého „princíp „vigilantibus iura scripta sunt“ v spotrebiteľských veciach v konkrétnych súvislostiach (teda v závislosti od konkrétnych okolností) ustupuje dôležitejšiemu princípu, ktorým je ochrana práv spotrebiteľa.“

51. Pokiaľ by žalobca namietol, že nemožno zohľadňovať len výšku úrokov, ale iba celkovú výšku odplaty za poskytnutie peňažných prostriedkov podľa § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka súd uvádza, že predmetné ustanovenie nevylučuje posúdenie súladu výšky úrokovej sadzby (a prípadne ďalších zložiek odplaty) s dobrými mravmi, ale predstavuje osobitný regulačný mechanizmus, ktorý sa v žiadnom prípade nevylučuje s uplatnením korektívu dobrých mravov. Inými slovami aj zmluva uzavretá s odplatou neprekračujúcou limit vyplývajúci z § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka môže byť v rozpore s dobrými mravmi, nakoľko skúmanie rozporu s dobrými mravmi nie je obmedzené iba na matematické porovnanie odplaty s určitou zákonnou maximálnou hranicou, ale zohľadňuje aj individuálne okolnosti uzavretia posudzovanej zmluvy, postavenie a pomery zmluvných strán a prípadne ďalšie okolnosti. (v súvislosti s uvedeným porovnaj rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 16Co 404/2017 zo dňa 31. mája 2018 a zároveň v obdobnej veci žalobcu rozsudok Krajského súdu v Bratislave sp.zn. 9CoCsp/22/2020 z 22. 10. 2020).

52. Súd poukazuje na dôvodovú správu k nariadeniu vlády SR č. 141/2014 Z. z. ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka v znení neskorších predpisov. Touto novelou sa vykonáva § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka ustanovením najvyššej prípustnej výšky odplaty, ktorú možno od spotrebiteľa požadovať pri poskytnutí peňažných prostriedkov, pričom i Vláda SR predpokladala že samotné stanovenie tejto najvyššej prípustnej odplaty nevylučuje uplatnenie korektívu dobrých mravov. Podľa textu dôvodov správy: „V súvislosti s RPMN je potrebné ešte uviesť, že v niektorých súdnych rozhodnutiach už odplata požadovaná na úrovni 23 % a viac je posudzovaná ako v rozpore s dobrými mravmi a teda v kontexte s vyššie načrtnutou tabuľkou RPMN celkové náklady by pri verifikácii dobrých mravov nemali prekročiť 30 - 35 %, pričom plnenie dosahujúce 40 - 50 % by bolo možné označiť pri splnení ďalších znakov za úžerné. V uvedenom kontexte bude vždy aplikovateľná aj skutková podstata úžery pri zachovaní správneho právneho posúdenia hrubého nepomeru protiplnenia a jej ostatných znakov - v danom kontexte bude, aby súdy pri zachovaní vzťahu subsidiarity § 39 Občianskeho zákonníka správne vyhodnotili aj aplikačný rozmer § 39a Občianskeho zákonníka, ktorý predstavuje iba jeden z dôvodov neplatnosti právneho úkonu. Uvedeným dlhodobo judikovaným pravidlám sa musí regulatívnym spôsobom prispôbiť aj trh požíciavania peňažných prostriedkov spotrebiteľom, keďže výhodnosť tohto prispôsobenia je práve v dosiahnutí právnej istoty v otázke platného dojednania spotrebiteľskej zmluvy.“

53. Pokiaľ ide konfrontáciu ust. § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka, týkajúceho sa odplaty v spotrebiteľskej zmluve, ktorá odplata nesmie prevyšovať najvyššiu prípustnú odplatu, ktorú možno od spotrebiteľa pri poskytnutí peňažných prostriedkov požadovať a ust. § 39 Občianskeho zákonníka, súd poukazuje na ustálenú judikatúru a v tejto súvislosti súd poukazuje v súvislosti s neprimeraným úrokom z úveru aj na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp.zn. 6Co/114/2018 zo dňa 27. 08. 2019: „Úroky za poskytovanie peňažných prostriedkov podliehajú súdnej kontrole vo svetle princípu dobrých mravov (§ 39 Občianskeho zákonníka). Doterajšia judikatúra súdov nespochybnila, že neprimerané úroky sú v rozpore s pravidlami správania sa, ktoré sú v spoločnosti v prevažnej miere uznávané a predstavujú základný hodnotový poriadok. Úroková sadzba uvedená v zmluve - 28,68 % ročne odporuje dobrým mravom, a preto je dojednanie o úrokovej sadzbe nutné považovať za absolútne neplatné (§ 3, § 39 Občianskeho zákonníka), čo znamená, že veriteľ nemá nárok na úroky z úveru. Nariadenie vlády č. 238/2008 Z.z. a ani žiadny všeobecne záväzný predpis nijako neobmedzil súdy, aby korigovali neprimerane vysoké úroky, ktoré sú síce zložkou pre výpočet RPMN, no nie sú vyňaté z posudzovania dodržania imperatívu dobrých mravov zo strany súdu. Sadzba úrokov 28,68 % ročne nemá opodstatnenie v demokratickej spoločnosti, nemožno ju označiť inak ako úžernú a odporujúcu dobrým mravom.“

54. Vo vyššie citovanom prípade odvolací súd považoval za odporujúci dobrým mravom úrok vo výške 28,68% ročne, avšak pri zistení priemernej ročnej úrokovej miery úrokov poskytovaných v období uzavretia zmluvy bankami vo výške 14,56%.

55. V tejto súvislosti je potrebné uviesť, že pri odplate má sa na mysli súbor všetkých poplatkov, nákladov a iných nárokov vrátane úroku z úveru, pričom uvedené neznamena, že už samotný úrok z úveru nie je možné vyhodnotiť ako rozporný s dobrými mravmi. Akékoľvek poskytnuté plnenia spotrebiteľa súvisiace so zmluvou o spotrebiteľskom úvere požadované alebo vyberané veriteľom alebo treťou osobou sa považujú za plnenia spotrebiteľa veriteľovi a za súčasť odplaty (porovnaj § 9 ods. 14 zákona o spotrebiteľských úveroch).

56. Pokiaľ by dodávateľ v rámci odplaty za úver požadoval aj ďalšie poplatky a náhradu rôznych nákladov, súd v prvom rade posúdi ich dôvodnosť (aj napríklad v súvislosti s tzv. teóriou skutočného plnenia v spotrebiteľských zmluvách, kedy je súd povinný skúmať, či zmluvná podmienka neobsahuje finančný záväzok spotrebiteľa za plnenie, ktoré mu po materiálnej stránke nie je dodané a slúži v skutočnosti záujmom dodávateľa, pozri napríklad rozhodnutie Krajského súdu v Prešove vo veci sp.zn. 18Co/109/2011) a až následne by porovnal, či celková odplata nie je v rozpore s ustanovením § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka.

57. S námietkami dodávateľa týkajúcimi sa odplaty podľa ust. § 53 ods. 6 občianskeho zákonníka sa vysporiadal Krajský súd v Prešove napríklad v rozsudku sp.zn. 3Co/83/2017 z 07. 11. 2017: „Odvolací súd zároveň poukazuje aj na tú skutočnosť, že ročný úrok za poskytnutie úveru dosahujúci úroveň 28 % podstatne prevyšuje úroky obvykle požadované na finančnom trhu za spotrebiteľské úvery v obdobných prípadoch, čo je v priamom rozpore so zákonom, ako i dobrými mravmi.“

58. Prijaté znenie ust. § 53 ods. 6 Obč. zák. bolo odôvodnené tým, že ide o upresnenie údajovej bázy ukazovateľa, z ktorého sa vychádza pri poskytovaní primeranosti odplaty za spotrebiteľský úver. Túto údajovú bázu, pokiaľ ide o výšku odplaty lehoty splatnosti spôsob zabezpečenia objem poskytnutých úverov na finančnom trhu poskytujú hlásenia zverejňované štvrťročne Ministerstvom financií SR na základe hlásených subjektov poskytujúcich spotrebiteľské úvery. Takýmto spôsobom bolo referenčné kritérium, podľa ktorého sa mohla posudzovať primeranosť zo sektoru bánk prenesená na sektor finančného trhu ako taký, teda na všetky spoločnosti poskytujúce peňažné prostriedky spotrebiteľom, a to pri absencii akýchkoľvek pravidiel odplaty a jej stropu. To neznamena, že by súd aj v takom prípade nemal možnosť posudzovať aj takýto úverový vzťah, ktorý sa dotýka uvedených úrokov v zmysle § 39 Obč. zák. v spojení s § 3 Občianskeho zákonníka. V danej veci preto bolo možné na základe ustálenej judikatúry pristúpiť k posudzovaniu odplaty založenej na referenčnej báze odplaty požadovanej bankami u spotrebných úverov v obdobných prípadoch (porovnaj napr. rozhodnutie Krajského súdu v Košiciach č.k. 2CoCsp/2/2020 z 20. 08. 2020).

59. Obdobne sa s otázkou rozporu úroku s dobrými mravmi vysporiadal Krajský súd v Prešove napríklad v týchto rozhodnutiach:

60. „Aplikáciu § 3 OZ nevyklučuje ani ust. § 53 ods. 6 OZ, kedy za obvyklé, primerané a neúžernícke úroky nie je možné vychádzať z údajov subjektov poskytujúcich spotrebiteľské úvery, ktoré úvery poskytujú za neprimerané odplaty a úroky rozporné s dobrými mravmi.“ (rozhodnutie Krajského súdu v Prešove č.k. 10Co/48/2018 z 31. 01. 2019)

61. „Výška priemerných úrokových mier poskytovaných pre nové spotrebiteľské úvery predstavovala v čase uzavretia predmetnej zmluvy o spotrebiteľskom úvere výšku 8,76 %, teda prekročenie tejto úrokovej miery poskytnutej navyše pri úvere so splatnosťou 10 rokov, o viac ako 100 %, nemožno považovať za iné, než úžerné, a to najmä za situácie, keď jej poskytol pôžičku bez náležitého posúdenia jej bonity.“ (rozhodnutie Krajského súdu v Prešove č.k. 22CoCsp/41/2020 z 26. 11. 2020)

62. Neprimeranou, a preto odporujúcou dobrým mravom je taká výška úrokov, ktorá podstatne presahuje úrokovú mieru v dobe dojednávania obvyklú, určenú najmä s prihliadnutím k úrokovým sadzbám uplatňovaným bankami pri poskytovaní úverov alebo pôžičiek. S neprimeranými úrokmi vo výške 17,70% ročne pri prípustnej celkovej výške odplaty podľa podľa ust. § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka sa vysporiadal vo svojom rozhodnutí v obdobnej veci žalobcu aj Krajský súd v Prešove vo veci sp.zn. 7CoCsp/54/2020 z 24. 06. 2021: „Osobitný význam úrokov ako jednej zo zložiek odplaty sa prejavuje v tom, že zákon č. 129/2010 Z.z. v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy vyžadoval v ust. § 9 ods. 2 písm. i) uvádzať i úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru. Je preto potrebné bez akýchkoľvek

pochybností pripustiť, aby táto zložka odplaty, teda úrok, podliehal súdnemu prieskumu so zameraním na zistenie, či je v súlade s dobrými mravmi alebo nie.“ ... „Pri nebankových subjektoch, ktoré sú taktiež súčasťou finančného trhu, sa vzhľadom na vyššiu mieru rizika vo všeobecnosti dajú akceptovať vyššie úroky, rozhodne nie však viac ako o 100 % oproti priemeru bánk. Dohodnutá úroková sadzba 17,70 % oproti priemernej úrokovej miere bánk pri spotrebiteľských úveroch poskytovaných domácnostiam v mesiaci apríl 2018 pri úveroch od 1 do 5 rokov vo výške 5,26 % ročne o viac ako trojnásobok prevyšuje tento priemer, čo rozhodne nemožno považovať za primerané a teda zodpovedajúce dobrým mravom. Záver o neplatnosti dojednania o úrokoch pre rozpor s dobrými mravmi má preto oporu vo vykonanom dokazovaní (§ 39 Občianskeho zákonníka v spojení s § 41 Občianskeho zákonníka).“

63. Súd tak žalobcovi nepriznal nárok na nezaplatené úroky z úveru a všetky platby uhradené žalovaným v sume 911,15 eur zarátal na úhradu dlžnej istiny úveru.

64. Podľa ust. § 53 ods. 3 Občianskeho zákonníka účinného v čase uzavretia zmluvy, ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

65. Súd osobitne poukazuje na zmluvnú podmienku uvedenú v článku 8. SANKCIE, bod 8.1 zmluvy o úvere zo dňa 10.7.2017. Z obsahu predmetného bodu vyplýva, že ide o text upravujúci záväzok dlžníka platiť zmluvnú pokutu vo výške určenej dennou sadzbou na základe dlžnej sumy. Súd tento text hodnotí ako predtlačný vopred naformulovaný, bez možnosti, aby mohol do textu, konkrétne výšky zmluvnej pokuty zasiahnuť dlžník. Zmluvná pokuta je osobitný sankčný inštitút, ktorý by mal byť osobitne individuálne medzi stranami vždy dohodnutý. Sankcia vo forme zmluvnej pokuty, uvedená v neprehľadnom texte zmluvy v bode 8.1 písanom drobným písmom, nenapĺňa zákonnú požiadavku písomného dojednania zmluvnej pokuty v zmysle § 544 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Vzhľadom na charakter dojednania a začlenenia v texte právneho úkonu, nemôžu byť žiadne pochybnosti, že predmetná zmluvná pokuta nebola dojednaná individuálne. O takéto individuálne ustanovenie by sa jednalo vtedy, keď by práve takáto časť dohody bola výsledkom dojednania zmluvných strán. O individuálnom dojednaní však nemožno hovoriť v prípade, keď si spotrebiteľ zvolí určitú formu záväzku, avšak musí prijať celý súbor opatrení a dojednaní ustanovených v zmluve, minimálne ich nemôže vylúčiť.

66. Z uvedeného ustanovenia v zmluve nie je zrejmé, či aj opakovane môže žiadať dodávateľ túto pokutu v prípade omeškania dlžníka so splnením dlhu, alebo sa jedná o jednorazovú sankciu. Nie je z nej zrejmé, kedy je takáto sankcia splatná. Jedná sa iba o ďalšiu sankciu za omeškanie spotrebiteľa, ktorú môže dodávateľ neobmedzene opakovane uplatňovať voči dlžníkovi v omeškaní.

67. Pokiaľ ide o ustanovenia týkajúce sa zmluvnej pokuty vo výške 14,6% ročne, z uvedených ustanovení nie je zrejmé, najmä či možno aj opakovane žiadať túto sankciu, v prípade, keď dlžník vyrovná omeškaný dlh a veriteľ nepristúpi k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti, alebo či sa jedná o jednorazovú sankciu. Najmä však nie je zrejmé akým spôsobom sa môžu zmluvné pokuty uvedené v bode 8.1 podľa prvej a druhej vety tohto bodu kumulovať. Zmluvná pokuta zo zosplatnených záväzkov nie je dostatočne určitá, nie je jednoznačne zadaná o aké záväzky sa jedná. nakoľko v predmetnom ustanovení sa používa pojem „dlžná suma“ napriek zadefinovaniu Uvedené ustanovenie nie je dostatočne presné a umožňuje veriteľovi požadovať zmluvnú pokutu z akejkoľvek dlžnej sumy po vyhlásení splatnosti (úrokov z omeškania, poistného, úrokov, zmluvnej pokuty podľa prvej vety vyčíslenej z omeškaných záväzkov pred vyhlásením mimoriadnej splatnosti) Uvedené ustanovenia bodu 8.1 zmluvy nie sú dostatočne určité v súlade s § 544 Občianskeho zákonníka, pričom tak umožňujú kumulovanie zmluvných pokút z oboch citovaných ustanovení.

68. Pokiaľ ide o možnosť kumulovať zmluvné pokuty podľa 8.1 pred splatnosťou celej pohľadávky a po splatnosti pohľadávky, súd poukazuje na názor vyjadrený v rozhodnutí Krajského súdu v Košiciach sp.zn. 5Co/468/2017 z 10. 04. 2018, kedy sa súd zaoberal obdobným ustanovením umožňujúcim kumulovať zmluvné pokuty v prípade omeškania s jednotlivými splátkami so zmluvnou pokutou z celej dlžnej sumy po vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru: „Rovnako správne súd vyslovil neprijateľnosť v časti bodu 8.1. Zmluvy o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXX z 28.11.2014 v znení: „V prípade omeškania Dlžníka (Spoludlžníka 1, Spoludlžníka 2) s úhradou mesačnej splátky alebo jej časti alebo záväzku podľa Dohody o poskytovaní služieb, ak bude uzavretá, je Dlžník (Spoludlžník 1, Spoludlžník 2) povinný zaplatiť Veriteľovi zmluvnú pokutu vo výške 0,04 % dlžnej sumy za každý deň omeškania (t. j.

14,6 % p.a.). Ak sa z dôvodu omeškania Dlžníka (Spoludlžníka 1, Spoludlžníka 2) s úhradou mesačnej splátky o viac ako tri mesiace stali podľa článku 13. ods. 13.1 písm. a.) tejto Zmluvy o RÚ okamžite splatnými všetky záväzky Dlžníka (Spoludlžníka 1, Spoludlžníka 2) podľa tejto zmluvy a/alebo Dohody o poskytovaní služieb, je Dlžník (Spoludlžník 1, Spoludlžník 2) povinný zaplatiť zmluvnú pokutu v výške 0,04 % dlžnej sumy za každý deň omeškania (t.j. 14,6 % p.a.).“, lebo táto je pokuta je neprimeraná keďže dlžník je povinný ju platiť dvakrát, raz keď je v omeškaní s mesačnou splátkou a druhý raz keď omeškanie úhradou mesačnej splátky o viac ako tri mesiace. Z obsahu cit. bodu nie je zrejmé do kedy je veriteľ oprávnený túto pokutu počítat.“

69. Nemožno tiež prehliadnuť krátku resp. žiadnu lehotu na uplatňovanie zmluvných pokút, kedy veriteľovi na ne vzniká nárok už od prvého dňa omeškania dlžníka. Ide teda o neprimerane krátku dobu spojenú s uplatnením sankcie pre omeškanie dlžníka za predpokladu existencie súbežného nároku na zákonný úrok z omeškania.

70. V tejto súvislosti súd poukazuje na rozsudok Krajského súdu v Košiciach sp.zn. 3CoCsp/22/2020 z 28. 07. 2021 v obdobnej veci žalobcu, z odôvodnenia ktorého je zrejmé: „Čo sa týka uplatneného nároku na zmluvnú pokutu vo výške 0,04 % denne zo sumy 371,29 eur od 08.01.2018 do zaplatenia, ktorú žalobca odvodzoval zo zmluvy o úvere, konkrétne čl. 8, bodu 8.1 zmluvy, súd prvej inštancie správne poukazoval na jej nejasnosť a neurčitosť a keďže spotrebiteľ má poznať rozsah svojho záväzku, čo ale z takto naformulovanej zmluvnej podmienky nemožno usudzovať, rovnako správne súd prvej inštancie, aj čo sa týka tejto časti, žalobu žalobcu na zaplatenie zmluvnej pokuty zamietol.“

71. Zároveň sa súd zaoberal samotou výškou zmluvnej pokuty určenej sadzbou 14,6% ročne z dlžnej sumy. Výška zmluvnej pokuty je tak neprimeraná, najmä za predpokladu, že zákon ako sankciu za omeškania dlžníka v čase uzavretia zmluvy o úvere stanovoval úrok z omeškania pohybujúci sa okolo sadzby 5% ročne.

72. V tejto súvislosti súd poukazuje na rozhodnutie Krajského súdu v Nitre sp.zn. 8Co/136/2018 z 15. 11. 2018: „Odvolací súd zhodne ako súd prvej inštancie uvedený výklad žalovaného o zmluvnej pokute nezdiera. Ustanovenie 3a ods. 1 nar. vlády č. 87/1995 Z. z. ustanovuje, že zmluvná pokuta spolu s úrokom z omeškania nesmie prevýšiť priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov naposledy zverejnených podľa osobitného predpisu pred vznikom omeškania o viac ako 10 percentuálnych bodov ročne a súčasne nesmú prevýšiť trojnásobok úrokov z omeškania podľa tohto nariadenia vlády. Irelevantné je tvrdenie žalovaného, že zmluvná pokuta sama o sebe nikdy neprevýši hranicu trojnásobku zákonného úroku z omeškania v zmysle bodu 11.3, keďže na účely nariadenia sa posudzuje súčet všetkých sankcií, v tomto prípade súčet výšky úrokov z omeškania a výšky zmluvnej pokuty. Súčet týchto sankcií (14,6 % a 5%) prekračuje trojnásobok úrokov z omeškania podľa nariadenia (15%) a odvolací súd preto súhlasí s tým, že zmluvná podmienka uvedená v článku 11 je v rozpore so zákonom. Lepšiu situáciu žalobcovi neprivedie ani tvrdenie, že dodržanie zákonom stanovenej hornej hranice sankcií je možné napríklad tým, že si nebude uplatňovať celý úrok z omeškania, ale iba jeho časť. Takéto následné zvažovanie krokov veriteľa, ku ktorým musí dôjsť, aby bola naplnená litera zákona je pre spotrebiteľa neprijateľné. Spotrebiteľ musí byť už v čase uzatvárania zmluvy oboznámený s presnou výškou zmluvnej pokuty a úrokov z omeškania, ktoré si v prípade nespĺnenia svojich povinností bude môcť veriteľ od neho vymáhať. Povinnosť dojednať zmluvnú pokutu určením jej výšky alebo určením spôsobu jej určenia je zákonná požiadavka určenou priamo v ust. § 544 ods. 2 Obč. zákonníka a vyššie uvedený spôsob určenia, resp. výpočtu zmluvnej pokuty v Zmluve o spotrebiteľskom úvere tejto požiadavke nezodpovedá, pretože je neurčité a nejasné. Nehovoriac o tom, že od takéhoto neurčitého zmluvného ustanovenia veriteľ odvodzoval aj celkovú výšku pohľadávky, ktorú si voči veriteľovi uplatňoval dohodou o zrážkach zo mzdy. Odvolací súd zároveň upriamuje pozornosť na to, že ustanovenie § 3a ods. 3 nar. prichádza do úvahy len v prípade, ak je splnená podmienka uvedená v odseku 1, teda, ak súčet sankcií neprevyšuje priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov naposledy zverejnenú podľa osobitného predpisu pred vznikom omeškania o viac ako 10 percentuálnych bodov ročne a súčasne neprevyšuje trojnásobok úrokov z omeškania podľa tohto nariadenia vlády, tak len v tomto prípade platí, že ak podľa tohto pravidla určené sankcie dosiahnu výšku poskytnutých peňažných prostriedkov, následné sankcie je možné uplatňovať len do výšky úrokov z omeškania podľa nariadenia. Vzhľadom na uvedené odvolací súd považuje rozhodnutie súdu prvej inštancie aj v tejto časti za vecne správne.“

73. Aj v danom prípade je možné považovať zmluvnú pokutu za neprimerane vysokú a v rozpore so zákonom, s poukazom na ust. 3a ods. 1 nar. vlády č. 87/1995 Z. z., ktoré ustanovuje, že zmluvná pokuta spolu s úrokom z omeškania nesmie prevýšiť priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov naposledy zverejnených podľa osobitného predpisu pred vznikom omeškania o viac ako 10 percentuálnych bodov ročne a súčasne nesmú prevýšiť trojnásobok úrokov z omeškania podľa tohto nariadenia vlády. Na účely nariadenia sa posudzuje súčet všetkých sankcií, v tomto prípade súčet výšky úrokov z omeškania a výšky zmluvnej pokuty. Súčet týchto sankcií (14,06 % a 5%) prekračuje trojnásobok úrokov z omeškania podľa nariadenia (19,06%), preto je uvedená zmluvná podmienka v rozpore so zákonom.

74. Uplatňovanie uvedených pokút je možné zároveň považovať za priečiace sa dobrým mravom v zmysle § 3 a § 39 Občianskeho zákonníka.

75. Ako uviedol Ústavný súd SR: „Pokiaľ je však zmluvná podmienka až v hrubom nepomere v neprospech spotrebiteľa ako slabšej zmluvnej strany v právnom vzťahu zo štandardnej spotrebiteľskej zmluvy, ktorý vzťah teória u prax navyše označujú za fakticky nerovný, nevyvážený, nemali by byť žiadne pochybnosti o tom, že takáto zmluvná podmienka sa prieči dobrým mravom.“ (Uznesenie Ústavného súdu SR z 24.2.2011, IV.ÚS 55/201-19).

76. Vzhľadom na vyššie uvedené dôvody súd zamietol žalobu žalobcu v časti o zaplatenie zmluvnej pokuty v sume 0,04% denne zo sumy 1810,45 eur od 2.8.2019 do zaplatenia.

77. Pokiaľ ide o nárok na náhradu nákladov spojených s mimosúdnym uplatnením pohľadávky, pozostávajúcich z nákladov za zasielanie upomienok, výziev, pokusu o zmier pred začatím súdneho konania, žalobca nepreukázal zaslanie týchto upomienok ani reálne náklady, ktoré mu mali vzniknúť s uplatňovaním pohľadávky. Pokiaľ ide o dmenu za úkon právnej služby za zaslanie zmieru žalovanému, žalobca ani nepreukázal jeho zaslanie žalovanému. Nepreukázal, že zmier bol odoslaný, že sa dostal do dispozície žalovaného, že žalobca skutočne predmetný úkon vykonal.

78. V danom prípade sa jedná o sporové konanie a sporové konanie je konaním návrhovým. Žalobca je povinný k žalobe pripojiť listinné dôkazy, na ktoré sa odvoláva, resp. uviesť dôkazy, ktoré v priebehu súdneho konania navrhuje vykonať. Jedná sa o jeho dôkaznú povinnosť a práve v sporovom konaní je nesplnenie dôkaznej povinnosti spojené s procesnou zodpovednosťou za nedokázanie tvrdených skutočností, to znamená s neunesením tzv. dôkazného bremena. Kto a v akom rozsahu má dôkazné bremeno, určujú normy hmotného práva. Zásadne ho má ten, v koho záujme je dokázanie určitej skutočnosti. Nepriaznivé procesné dôsledky (neúspech v spore) stíhajú v sporovom konaní práve toho, kto neunesol dôkazné bremeno (neoznačil potrebné dôkazy alebo uvedenými dôkazmi nebolo jeho tvrdenie dokázané). Na základe uvedeného má potom súd za to, že žalobca neunesol dôkazné bremeno čo do tvrdenia o oprávnenosti výšky uplatnenej pohľadávky v časti nároku na náklady spojené s mimosúdnym uplatnením pohľadávky, pretože nepredložil žiadne také dôkazy, ktorými by bolo možné objektívne posúdiť a preveriť výšku pohľadávky, ktorú si uplatňuje, preto súd žalobu v tejto časti o zaplatenie sumy 109,36 eur zamietol.

79. Súd v závere poukazuje na skutočnosť, že vychádzal zo skutočností a dôkazov žalobcom predložených, pričom v súlade s § 154 CSP prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany možno uplatniť najneskôr do vyhlásenia uznesenia, ktorým sa dokazovanie končí. Toto ustanovenie sa použije vo vzťahu k dodávateľovi aj v spotrebiteľskej veci.

80. Žalobca má v danom prípade nárok iba na istinu úveru bez úroku z dôvodov uvedených vyššie. Úhrady žalovaného predstavovali sumu 911,15 eur. Na poskytnutú istinu 2100,- eur tak súd zarátal platby žalovaného v sume 911,15 eur. Žalovaného tak súd zaviazal na úhradu sumy 1188,85 eur (2100 eur - 911,15 eur = 1188,85 eur) spolu s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 1188,85 eur od 2.8.2019 do zaplatenia. V prevyšujúcej časti súd žalobu žalobcu zamietol.

81. Všeobecnou požiadavkou toho, aby bolo možné písomnosť považovať za doručeníu je, aby adresát mal objektívnu možnosť sa s touto oboznámiť. Pokiaľ je obsahom zásielky právny úkon, potom sa zásielka považuje za doručeníu najmä jej prevzatím, ale aj vtedy, ak jej adresát bude mať objektívnu

možnosť oboznámiť sa s obsahom prejavu vôle v ňom vyjadrenej, t.j. akonáhle sa dostane prejav vôle do sféry jeho dispozície (uznesenie Najvyššieho súdu SR z 28. januára 2011, sp. zn. 5 Cdo 129/2010).

82. Slovné spojenie „dostane do sféry jeho dispozície“ nemožno vykladať v zmysle procesných predpisov. Je ním treba rozumieť konkrétnu možnosť neprítomnej osoby oboznámiť sa s jej adresovaným právnym úkonom. Právna teória a súdna prax za takú možnosť považuje nielen samotné prevzatie písomného hmotnoprávneho úkonu adresátom, ale aj tie prípady, keď doručením listu alebo telegramu obsahujúceho prejav vôle do bytu adresáta či do jeho poštovej schránky, príp. i vhozením oznámenia o uložení takej zásielky do poštovej schránky adresát úkonu nadobudol objektívnu možnosť oboznámiť sa s obsahom zásielky. Pritom nie je nevyhnutné, aby sa adresát skutočne oboznámil s obsahom právného úkonu. Stačí, ak mal objektívne príležitosť tak urobiť.

83. Jednostranný písomný prejav vôle je účinný voči adresátovi v okamihu, resp. dňom ocitnutia sa v jeho dispozičnej sfére a možnosťou adresáta oboznámiť sa s jeho obsahom (napr. vložením do poštovej schránky v mieste bydliska adresáta, ak sa tam zdržiava). Nie je prípadne rozhodné, že sa adresát nedozvedel v tento deň o obsahu právného úkonu (Uz NS ČR z 26. 4. 2007, sp. zn. 28 Cdo 1334/2006).

84. Žalovaný sa s plnením svojho peňažného záväzku dostal do omeškania, zaviazal ho súd aj na zaplatenie úroku z omeškania z dlžnej sumy v zákonnej výške 5% ročne, ktorá výška je v súlade s príslušnými ustanoveniami Občianskeho zákonníka v spojení s nariadením vlády zo sumy 1188,85 eur od 2.8.2019 do zaplatenia. Oznámenie o zosplatnení sa dostalo do dispozície žalovaného dňa 11.7.2019, kedy bola zásielka uložená na pošte, pričom splatiť dlh mal do 15 dní od doručenia zásielky.

85. Dôjdením do sféry vplyvu príjemcu sa rozumie napríklad vhozenie listu do schránky príjemcu alebo dôjdenie mailu na mailovú adresu príjemcu, ak príjemca dal v zmluve najavo, že písomnosti možno posilať aj elektronicky. Rozhodujúce je objektívne hľadisko, t. j. ak sa preukáže, že adresát mal reálnu možnosť oboznámiť sa s prejavom vôle, nastávajú právne účinky jednostranného právného úkonu obsahujúceho takýto prejav bez ohľadu na to, či sa s ním adresát skutočne oboznámil. Pre čas dôjdenia prejavu vôle ďalej platí, že prejav vôle musí dôjsť adresátovi v čase, v ktorom sa podľa obvyklých okolností mohol s obsahom prejavu vôle oboznámiť; záleží teda na tom, kedy adresát mal a mohol predpokladať prijatie prejavu. (porovnaj rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 15. decembra 2020 sp. zn. 5 Cdo 36/2020).

86. Keďže ide o spotrebiteľskú zmluvu, výšku úroku súd priznal s poukazom na ust. § 517, ods. 2 Občianskeho zákonníka a § 3 Nariadenia Vlády SR č. 87/95 Z.z. Ku dňu 2.8.2019 bola základná úroková sadzba európskej centrálnej banky vo výške 0,0 % p.a. a úroky z omeškania tak predstavujú 5 % ročne.

87. V súvislosti s návrhom žalobcu na vydanie rozsudku pre zmeškanie je potrebné uviesť, že § podľa 299 ods. 1 CSP ustanovenia o rozsudku pre zmeškanie sa nepoužijú, ak by mal byť tento rozsudok vydaný v neprospech spotrebiteľa.

88. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

89. Podľa § 255 ods. 2 CSP, ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

90. Podľa § 262 ods. 1, ods. 2 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

91. Z pôvodne uplatnenej sumy 1919,81 eur (1810,45 eur a náklady v sume 109,36 eur) s ďalším nevyčísleným príslušenstvom, žalobca dôvodne uplatňoval sumu 1188,85 eur spolu s príslušenstvom a vo zvyšku súd žalobu zamietol.

92. Žalobcov úspech tak predstavoval 61,93 % a neúspech 38,07 %.

93. Úspešnejšiemu žalobcovi tak po odrátaní neúspechu od jeho úspechu vznikol nárok na náhradu trov konania v rozsahu 24 % (61,93 - 38,07 = 23,86%) pričom uvedenú náhradu mu súd aj priznal. V zmysle platnej právnej úpravy o konkrétnej výške náhrady trov konania bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozhodnutia.

94. V súvislosti s vyššie uvedeným názorom súd poukazuje na aktuálnu judikatúru Krajského súdu v Prešove, napríklad na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp.zn. 1Co/3/2019 zo dňa 26. 02. 2019, rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp.zn. 5Co/141/2018 zo 4.4.2019.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Vranov nad Topľou, písomne, v príslušnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím splnená v stanovenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu.